
Revision af virkning på beskæftigelse og offentlige finanser ved lempeligere levetidsindeksering af folkepensionsalderen

I Finansministeriets fremskrivninger af beskæftigelsen indregnes en effekt af bedre helbred og arbejdsevne på baggrund af den forventede levetidsudvikling (den såkaldte restlevetidseffekt på beskæftigelsen over folkepensionsalderen).¹ Der er i relation hertil opdaget en kodefejl, der har haft betydning for indregningen af restlevetidseffekten i forbindelse med scenarier, der indeholder en langsommere stigning i folkepensionsalderen end med gældende regler. Kodefejlen vedrører beskæftigelsesvirkningen over folkepensionsalderen og har derfor ikke betydning for skønnede virkninger af ændringer i de førtidige tilbagetrækningsordninger (tidlig pension, efterløn og seniorpension). Fejlen har ikke haft betydning for Finansministeriets fremskrivninger af det såkaldte grundforløb – hvor folkepensionsalderen over tid forudsættes at stige med indekseringen indført med Velfærdsaftalen (2006).

Fejlen har haft betydning for alternative scenarier foretaget siden den mellemfristede fremskrivning udarbejdet i forbindelse med *Danmarks Konvergensprogram 2023*, maj 2023.

I alternative scenarier, hvor folkepensionsalderen forudsættes at stige langsommere eller fastholdes, har fejlen betydet, at den isolerede negative virkning på beskæftigelsen har været overvurderet. Det har afledte konsekvenser for den skønnede virkning på de offentlige finanser, herunder holdbarhedsindikatoren (HBI).

Det bemærkes, at de *kvalitative* vurderinger af konsekvenserne ved en lempeligere eller fastholdt folkepensionsalder er uændrede. Finanspolitikken skønnes fortsat holdbar, når det lægges til grund, at folkepensionsalderen følger indekseringen anbefalet af *Kommission om tilbagetrækning og nedslidning* (maj 2022). Samtidig skønnes finanspolitikken fortsat uholdbar, hvis det lægges til grund, at folkepensionsalderen fastholdes på 70 år fra 2040.

I tabel 1 fremgår reviderede skøn for virkningen på HBI, når folkepensionsalderen enten forudsættes at være fastholdt på 70 år fra 2040, eller når indekseringen lempes som foreslået af *Kommission om tilbagetrækning og nedslidning*. Tidligere blev der fx skønnet en svækkelse af HBI med Kommissionens foreslåede indeksering på knap 1 pct. af BNP. Efter korrektionen opgøres virkningen af at lempe indekseringen i stedet til 0,8 pct. af BNP, svarende til en ændring på 0,2 pct. af BNP.

¹ Dokumenteret i *Regneprincip for arbejdsudbudsvirkning af ændret pensionsalder og levetid*, https://fm.dk/media/4b4hsb3i/regneprincip_for_arbejdsudbudsvirkning_af_aendret_pensionsalder_og_levetid.pdf.

Tabel 1**Den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI) ved udvalgte scenarier for forhøjelser af folkepensionsalderen**

	HBI, pct. af BNP			HBI, mia. kr. (2025-niveau)		
	August 2024	Revideret	Ændring	August 2024	Revideret	Ændring
Scenarie						
Nuværende indeksering (grundforløb)	1,3	1,3	0,0	40½	40½	0
Fastholdt folkepensionsalder på 70 år fra 2040	-1,5	-1,0	0,5	-44	-29	15½
Lempeligere indeksering anbefalet af <i>Kommission om tilbagetrækning og nedslidning</i> (maj 2022)	0,4	0,5	0,2	11½	16	4½
Virkning iff. nuværende indeksering						
Fastholdt folkepensionsalder på 70 år fra 2040	-2,8	-2,3	0,5	84½	69½	15½
Lempeligere indeksering anbefalet af <i>Kommission om tilbagetrækning og nedslidning</i> (maj 2022)	-1,0	-0,8	0,2	29	24½	4½

Anm.: Grundet afrunding kan ændringer vist i tabellen afvige fra forskellen mellem de angivne niveauer. Finansministeriet beregner i forbindelse med de mellemfristede forløb den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI). HBI angiver den langsigtede solvens af de offentlige finanser ved at beregne en nutidsværdi af alle fremtidige primære saldi diskonteret med merrealrenten, dvs. forskellen mellem den statslige finansieringsrente og den nominelle BNP-vækst. At finanspolitikken er holdbar betyder, at den førte og besluttede finanspolitik kan videreføres efter planlægningshorisonten, givet en række beregningstekniske forudsætninger, uden at det fører til en varig og accelererende stigning i den offentlige sektors gæld som andel af BNP. Et forløb er uholdbart, hvis HBI er negativ.

Revisionen af virkningen på HBI ved en lempeligere indeksering afspejler en rettelse af en teknisk fejl i Finansministeriets fremskrivningsmodel. Fejlen har eksisteret i indregningen af den såkaldte restlevetidseffekt på beskæftigelse over folkepensionsalderen, hvor effekt af bedre helbred og arbejdsevne indregnes på baggrund af den forventede levetidsudvikling.

Kilde: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028*, august 2024 og egne beregninger.